

ЗАТВЕРДЖУЮ

Директор

Т.П. Кузіва

СХВАЛЕНО

рішенням педагогічної ради

Протокол №7 від 08.05.2019 року

**Освітня програма
Костогризівської загальноосвітньої школи І-ІІІ ступенів
Олешківської районної ради
Херсонської області
на 2019-2020 навчальний рік**

2019

ЗМІСТ

	Назва розділу/пункту	
	Загальні положення	1
	Рівні освіти	4
	Режим роботи	5
	Вимоги до осіб, які можуть розпочинати здобуття освіти	6
	Загальний обсяг навчального навантаження	6
	Очікувані результати навчання здобувачів освіти	7
	Оцінювання навчальних досягнень здобувачів освіти	11
	Навчання за наскрізними лініями	12
	Форми та методи організації освітнього процесу	14
	Освітні галузі та навчальні програми	14
	Опис та інструменти системи внутрішнього забезпечення якості освіти	21
	Навчальний план	25

I. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

Освітня програма Костогризівської загальноосвітньої школи I-III ступенів Олешківської районної ради Херсонської області (далі – Освітня програма Закладу) розроблена на виконання законів України «Про освіту», «Про загальну середню освіту», постанов Кабінету Міністрів України від 21.02.2018 № 87 «Про затвердження Державного стандарту початкової освіти» (для 1-2-х класів), від 20.04.2011 № 462 «Про затвердження Державного стандарту початкової загальної освіти» (для 3-4-х класів) та від 23.11.2011 № 1392 «Про затвердження Державного стандарту базової та повної загальної середньої освіти» (для 5-9-х класів), Типової освітньої програми під керівництвом Савченко, затвердженої рішенням Колегії Міністерства освіти і науки України від 22.02.2018, Типової освітньої програми закладів загальної середньої освіти I ступеня, затвердженої наказом Міністерства освіти і науки України від 20.04.2018 № 407, Типової освітньої програми закладів загальної середньої освіти II ступеня, затвердженої наказом Міністерства освіти і науки України від 20.04.2018 № 405 , Типової освітньої програми закладів загальної середньої освіти III ступеня, затвердженої наказом Міністерства освіти і науки України від 20.04.2018 № 408.

Освітня програма Закладу визначає:

- рівні освіти;
- режим роботи;
- вимоги до осіб, які можуть розпочинати здобуття освіти;
- загальний обсяг навчального навантаження, розподіл на тиждень, орієнтовну тривалість і можливі взаємозв'язки окремих предметів, факультативів, курсів за вибором тощо, зокрема їх інтеграції, а також логічної послідовності їх вивчення;
- очікувані результати навчання здобувачів освіти;
- оцінювання навчальних досягнень здобувачів освіти;
- навчання за наскрізними лініями;
- форми та методи організації освітнього процесу;
- освітні галузі та навчальні програми;
- опис та інструменти системи внутрішнього забезпечення якості освіти.

Освітню програму Закладу побудовано із урахуванням таких принципів:

- дитиноцентрованості і природовідповідності;
- узгодження цілей, змісту і очікуваних результатів навчання;
- науковості, доступності і практичної спрямованості змісту;
- наступності і перспективності навчання;
- взаємозв'язаного формування ключових і предметних компетентностей;

- логічної послідовності і достатності засвоєння учнями предметних компетентностей;
- можливостей реалізації змісту освіти через предмети або інтегровані курси;
- творчого використання вчителем програми залежно від умов навчання;
- адаптації до індивідуальних особливостей, інтелектуальних і фізичних можливостей, потреб та інтересів здобувачів освіти.

Освітня програма Закладу та перелік освітніх компонентів, що передбачені відповідною освітньою програмою, оприлюднюються на веб-сайті Закладу.

II. РІВНІ ОСВІТИ

Початкова освіта – це перший рівень повної загальної середньої освіти, який відповідає першому рівню Національної рамки кваліфікацій.

Метою початкової освіти є всебічний розвиток дитини, її талантів, здібностей, компетентностей та наскрізних умінь відповідно до вікових та індивідуальних психофізіологічних особливостей і потреб, формування цінностей та розвиток самостійності, творчості, допитливості, що забезпечують її готовність до життя в демократичному й інформаційному суспільстві, продовження навчання в основній школі.

Початкова освіта передбачає поділ на два цикли: 1–2 класи і 3–4 класи, що враховують вікові особливості розвитку та потреб дітей і дають можливість забезпечити подолання розбіжностей у їхніх досягненнях, зумовлених готовністю до здобуття освіти.

Базова та повна середня освіта окреслює підходи до планування й організації Закладом єдиного комплексу освітніх компонентів для досягнення здобувачами освіти обов'язкових результатів навчання, визначених Державним стандартом базової та повної загальної середньої освіти.

III. РЕЖИМ РОБОТИ

Заклад працює в режимі, що оптимально поєднує усі сфери освітньої діяльності учнів в умовах розвивального середовища – сукупності освітніх, виховних та оздоровчих процесів, що забезпечують реалізацію індивідуальних потреб учнів, батьків і педагогічного колективу.

Режим роботи Закладу регламентується єдиним розкладом навчальних занять, самопідготовки, позаурочної діяльності відповідно до вимог ДсанПіН 5.5.2.008-01.

7.45- 8.00 – прийом учнів

8.00 - 14.35 – навчальні заняття

12.00 – 16.30 робота ГПД

15.00 – 16.30 – засідання:

- педрад;
- шкільних методичних об'єднань;
- методичної ради школи;
- нарад при директорові;
- батьківських зборів;
- піклувальної ради;
- батьківських комітетів класів;
- ради школи;
- День відкритих дверей;
- круглі столи, тренінги .

Заклад забезпечує оптимальні умови освіти, відпочинку, проектно-дослідницької діяльності та екскурсійно-краєзнавчої роботи.

У першій половині дня організовується навчальна діяльність, фронтальна, групова, інтерактивна. Друга половина дня включає розвивальну та пізнавальну діяльність.

IV. ВИМОГИ ДО ОСІБ, ЯКІ МОЖУТЬ РОЗПОЧИНАТИ ЗДОБУТТЯ ОСВІТИ

Початкова освіта здобувається відповідно до Закону України «Про освіту», як правило, з *шести років*. Діти, яким на 1 вересня поточного навчального року не виповнилося шести років, можуть розпочинати здобуття початкової освіти цього ж навчального року за бажанням батьків або осіб, які їх замінюють, якщо їм виповниться шість років до 1 грудня поточного року.

Базова середня освіта здобувається, як правило, *після здобуття початкової* освіти. Діти, які здобули початкову освіту на 1 вересня поточного навчального року повинні розпочинати здобуття базової середньої освіти цього ж навчального року.

Особи з особливими освітніми потребами можуть розпочинати здобуття базової середньої освіти за інших умов.

Повна загальна середня освіта здобувається, як правило, *після здобуття базової середньої* освіти. Діти, які здобули базову середню освіту на 1 вересня поточного навчального року повинні розпочинати здобуття базової середньої освіти цього ж навчального року.

V. ЗАГАЛЬНИЙ ОБСЯГ НАВЧАЛЬНОГО НАВАНТАЖЕННЯ

Загальний обсяг навчального навантаження для учнів 1 класу Закладу складає 805 годин/навчальний рік., для учнів 2 класу – 875 годин/навчальний рік, всього – 1680 годин/навчальний рік.

Загальний обсяг навчального навантаження для учнів 3-4-го класів складає 1820 годин/навчальний рік: для 3-го класу – 910 годин/навчальний рік, для 4-го класу – 910 годин/навчальний рік.

Загальний обсяг навчального навантаження для учнів 1-9-х класів складає 5845 годин/навчальний рік: для 5-го класу – 1050 годин/навчальний рік, для 6-го класу – 1155 годин/навчальний рік, для 7-го класу – 1172,5 годин/навчальний рік, для 8-го класу – 1207,5 годин/навчальний рік, для 9-го класу – 1260 годин/навчальний рік.

Детальний розподіл навчального навантаження на тиждень окреслено у навчальному плані (Додатки 1-3).

Розподіл навчальних годин за темами, розділами, вибір форм і методів навчання вчитель визначає самостійно, враховуючи конкретні умови роботи, забезпечуючи водночас досягнення конкретних очікуваних результатів, зазначених у програмі.

Загальний обсяг навчального навантаження учнів 10-11-х класів складає 2660 годин/навчальний рік: для 10-х класів – 1330 годин/навчальний рік, для 11-х класів – 1330 годин/навчальний рік. Детальний розподіл навчального навантаження на тиждень окреслено у навчальному плані (Додаток 4).

VI. ОЧІКУВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ ЗДОБУВАЧІВ ОСВІТИ

Зміст Освітньої програми Закладу має потенціал для формування у здобувачів таких ключових компетентностей:

№ з/п	Ключові компетентності	Компоненти
1.	Спілкування державною (і рідною — у разі відмінності) мовами	Уміння: ставити запитання і розпізнавати проблему; міркувати, робити висновки на основі інформації, поданої в різних формах (у текстовій формі, таблицях, діаграмах, на графіках); розуміти, пояснювати і перетворювати тексти задач (усно і письмово), грамотно висловлюватися рідною мовою; доречно та коректно вживати в мовленні термінологію з окремих предметів, чітко, лаконічно та зрозуміло формулювати думку, аргументувати, доводити правильність тверджень; уникнення невнормованих іншомовних

		<p>запозичень у спілкуванні на тематику окремого предмета; поповнювати свій словниковий запас.</p> <p>Ставлення: розуміння важливості чітких та лаконічних формулювань.</p> <p>Навчальні ресурси: означення понять, формулювання властивостей, доведення правил, теорем</p>
2.	Спілкування іноземними мовами	<p>Уміння: здійснювати спілкування в межах сфер, тем і ситуацій, визначених чинною навчальною програмою; розуміти на слух зміст автентичних текстів; читати і розуміти автентичні тексти різних жанрів і видів із різним рівнем розуміння змісту; здійснювати спілкування у письмовій формі відповідно до поставлених завдань; використовувати у разі потреби невербальні засоби спілкування за умови дефіциту наявних мовних засобів; обирати й застосовувати доцільні комунікативні стратегії відповідно до різних потреб.</p> <p>Ставлення: критично оцінювати інформацію та використовувати її для різних потреб; висловлювати свої думки, почуття та ставлення; ефективно взаємодіяти з іншими усно, письмово та за допомогою засобів електронного спілкування; ефективно користуватися навчальними стратегіями для самостійного вивчення іноземних мов; адекватно використовувати досвід, набутий у вивченні рідної мови та інших навчальних предметів, розглядаючи його як засіб усвідомленого оволодіння іноземною мовою.</p> <p>Навчальні ресурси: підручники, словники, довідкова література, мультимедійні засоби, адаптовані іншомовні тексти.</p>
3.	Математична компетентність	<p>Уміння: оперувати текстовою та числовою інформацією; встановлювати відношення між реальними об'єктами навколишньої дійсності (природними, культурними, технічними тощо); розв'язувати задачі, зокрема практичного змісту; будувати і досліджувати найпростіші математичні</p>

		<p>моделі реальних об'єктів, процесів і явищ, інтерпретувати та оцінювати результати; прогнозувати в контексті навчальних та практичних задач; використовувати математичні методи у життєвих ситуаціях.</p> <p>Ставлення: усвідомлення значення математики для повноцінного життя в сучасному суспільстві, розвитку технологічного, економічного й оборонного потенціалу держави, успішного вивчення інших предметів.</p> <p>Навчальні ресурси: розв'язування математичних задач, і обов'язково таких, що моделюють реальні життєві ситуації</p>
4.	Основні компетентності у природничих науках і технологіях	<p>Уміння: розпізнавати проблеми, що виникають у довкіллі; будувати та досліджувати природні явища і процеси; послуговуватися технологічними пристроями.</p> <p>Ставлення: усвідомлення важливості природничих наук як універсальної мови науки, техніки та технологій. усвідомлення ролі наукових ідей в сучасних інформаційних технологіях</p> <p>Навчальні ресурси: складання графіків та діаграм, які ілюструють функціональні залежності результатів впливу людської діяльності на природу</p>
5.	Інформаційно-цифрова компетентність	<p>Уміння: структурувати дані; діяти за алгоритмом та складати алгоритми; визначати достатність даних для розв'язання задачі; використовувати різні знакові системи; знаходити інформацію та оцінювати її достовірність; доводити істинність тверджень.</p> <p>Ставлення: критичне осмислення інформації та джерел її отримання; усвідомлення важливості інформаційних технологій для ефективного розв'язування математичних задач.</p> <p>Навчальні ресурси: візуалізація даних, побудова графіків та діаграм за допомогою програмних засобів</p>
6.	Уміння вчитися	Уміння: визначати мету навчальної

	впродовж життя		<p>діяльності, відбирати й застосовувати потрібні знання та способи діяльності для досягнення цієї мети; організувати та планувати свою навчальну діяльність; моделювати власну освітню траєкторію, аналізувати, контролювати, коригувати та оцінювати результати своєї навчальної діяльності; доводити правильність власного судження або визнавати помилковість.</p> <p>Ставлення: усвідомлення власних освітніх потреб та цінності нових знань і вмінь; зацікавленість у пізнанні світу; розуміння важливості вчитися впродовж життя; прагнення до вдосконалення результатів своєї діяльності.</p> <p>Навчальні ресурси: моделювання власної освітньої траєкторії</p>
7.	Ініціативність підприємливість	i	<p>Уміння: генерувати нові ідеї, вирішувати життєві проблеми, аналізувати, прогнозувати, ухвалювати оптимальні рішення; використовувати критерії раціональності, практичності, ефективності та точності, з метою вибору найкращого рішення; аргументувати та захищати свою позицію, дискутувати; використовувати різні стратегії, шукаючи оптимальних способів розв'язання життєвого завдання.</p> <p>Ставлення: ініціативність, відповідальність, упевненість у собі; переконаність, що успіх команди – це й особистий успіх; позитивне оцінювання та підтримка конструктивних ідей інших.</p> <p>Навчальні ресурси: завдання підприємницького змісту (оптимізаційні задачі)</p>
8.	Соціальна громадянська компетентності	i	<p>Уміння: висловлювати власну думку, слухати і чути інших, оцінювати аргументи та змінювати думку на основі доказів; аргументувати та відстоювати свою позицію; ухвалювати аргументовані рішення в життєвих ситуаціях; співпрацювати в команді, виділяти та виконувати власну роль в командній роботі; аналізувати власну економічну ситуацію, родинний бюджет;</p>

		орієнтуватися в широкому колі послуг і товарів на основі чітких критеріїв, робити споживчий вибір, спираючись на різні дані. Ставлення: ощадливість і поміркованість; рівне ставлення до інших незалежно від статків, соціального походження; відповідальність за спільну справу; налаштованість на логічне обґрунтування позиції без передчасного переходу до висновків; повага до прав людини, активна позиція щодо боротьби із дискримінацією. Навчальні ресурси: завдання соціального змісту
9.	Обізнаність і самовираження у сфері культури	Уміння: грамотно і логічно висловлювати свою думку, аргументувати та вести діалог, враховуючи національні та культурні особливості співрозмовників та дотримуючись етики спілкування і взаємодії; враховувати художньо-естетичну складову при створенні продуктів своєї діяльності (малюнків, текстів, схем тощо). Ставлення: культурна самоідентифікація, повага до культурного розмаїття у глобальному суспільстві; усвідомлення впливу окремого предмета на людську культуру та розвиток суспільства. Навчальні ресурси: математичні моделі в різних видах мистецтва
10.	Екологічна грамотність і здорове життя	Уміння: аналізувати і критично оцінювати соціально-економічні події в державі на основі різних даних; враховувати правові, етичні, екологічні і соціальні наслідки рішень; розпізнавати, як інтерпретації результатів вирішення проблем можуть бути використані для маніпулювання. Ставлення: усвідомлення взаємозв'язку окремого предмета та екології на основі різних даних; ощадне та бережливе відношення до природних ресурсів, чистоти довкілля та дотримання санітарних норм побуту; розгляд порівняльної характеристики щодо вибору здорового способу життя; власна думка та позиція до зловживань алкоголю, нікотину тощо.

		Навчальні ресурси: навчальні проекти, завдання соціально-економічного, екологічного змісту; задачі, які сприяють усвідомленню цінності здорового способу життя
--	--	---

Спільними для всіх ключових компетентностей є такі вміння: уміння висловлювати власну думку усно і письмово, критичне та системне мислення, творчість, ініціативність, здатність логічно обґрунтовувати позицію, вміння конструктивно керувати емоціями, оцінювати ризики, приймати рішення, розв'язувати проблеми, співпрацювати з іншими особами.

Враховуючи інтегрований характер компетентності, у процесі реалізації Освітньої програми Закладу використовуються внутрішньопредметні і міжпредметні зв'язки, які сприяють цілісності результатів освіти та переносу умінь у нові ситуації.

Необхідною умовою формування компетентностей є діяльна спрямованість навчання, яка передбачає постійне включення учнів до різних видів педагогічно доцільної активної навчально-пізнавальної діяльності, а також практична його спрямованість.

VII. ОЦІНЮВАННЯ НАВЧАЛЬНИХ ДОСЯГНЕНЬ ЗДОБУВАЧІВ ОСВІТИ

Навчальні досягнення здобувачів у 1-2 класах підлягають вербальному, формульованому оцінюванню, у 3-4 класах загальноосвітньої школи I ступеня та 5-11 класах – формульованому та підсумковому (бальному) оцінюванню.

Формульоване оцінювання має на меті: підтримати навчальний розвиток дітей; вибудувати індивідуальну траєкторію їхнього розвитку; діагностувати досягнення на кожному з етапів процесу навчання; вчасно виявляти проблеми й запобігати їх нашаруванню; аналізувати хід реалізації навчальної програми й ухвалювати рішення щодо корегування програми і методів навчання відповідно до індивідуальних потреб дитини; мотивувати прагнення здобути максимально можливі результати; виховувати ціннісні якості особистості, бажання навчатися, не боятися помилок, переконання у власних можливостях і здібностях.

Підсумкове оцінювання передбачає зіставлення навчальних досягнень здобувачів з конкретними очікуваними результатами навчання, визначеними освітньою програмою.

Здобувачі початкової освіти проходять державну підсумкову атестацію, яка здійснюється лише з метою моніторингу якості освітньої діяльності Закладу та якості освіти. Здобувачі базової освіти проходять державну підсумкову атестацію з метою відстеження результатів базової освіти, здобувачі повної

освіти проходять державну підсумкову атестацію у форматі зовнішнього незалежного оцінювання.

З метою неперервного відстеження результатів початкової освіти, їх прогнозування та коригування можуть проводитися моніторингові дослідження навчальних досягнень на національному, обласному, районному, шкільному рівнях, а також на рівні окремих класів.

VIII. НАВЧАННЯ ЗА НАСКРІЗНИМИ ЛІНІЯМИ

Навчання за наскрізними лініями реалізується через організацію навчального середовища – зміст та цілі наскрізних тем враховуються при формуванні духовного, соціального і фізичного середовища навчання.

	Коротка характеристика
Екологічна безпека й сталий розвиток	<p>Формування в учнів соціальної активності, відповідальності та екологічної свідомості, готовності брати участь у вирішенні питань збереження довкілля і розвитку суспільства, усвідомлення важливості сталого розвитку для майбутніх поколінь.</p> <p>Проблематика наскрізної лінії реалізується через завдання з реальними даними про використання природних ресурсів, їх збереження та примноження. Аналіз цих даних сприяє розвитку бережливого ставлення до навколишнього середовища, екології, формуванню критичного мислення, вміння вирішувати проблеми, критично оцінювати перспективи розвитку навколишнього середовища і людини. Можливі уроки на відкритому повітрі.</p>
Громадянська відповідальність	<p>Сприятиме формуванню відповідального члена громади і суспільства, що розуміє принципи і механізми функціонування суспільства. Ця наскрізна лінія освоюється в основному через колективну діяльність (дослідницькі роботи, роботи в групі, проекти тощо), яка поєднує окремі предмети між собою і розвиває в учнів готовність до співпраці, толерантність щодо різноманітних способів діяльності і думок.</p> <p>Вивчення окремого предмета має викликати в учнів якомога більше позитивних емоцій, а її зміст — бути націленим на виховання порядності, старанності, систематичності, послідовності, посидючості і чесності. Приклад вчителя покликаний зіграти важливу роль у формуванні толерантного ставлення до товаришів, незалежно від рівня навчальних досягнень.</p>

Здоров'я і безпека	<p>Завданням наскрізної лінії є становлення учня як емоційно стійкого члена суспільства, здатного вести здоровий спосіб життя і формувати навколо себе безпечне життєве середовище.</p> <p>Реалізується через завдання з реальними даними про безпеку і охорону здоров'я (текстові завдання, пов'язані з середовищем дорожнього руху, рухом пішоходів і транспортних засобів). Варто звернути увагу на проблеми, пов'язані із ризиками для життя і здоров'я. Вирішення проблем, знайдених з «ага-ефектом», пошук оптимальних методів вирішення і розв'язування задач тощо, здатні викликати в учнів чимало радісних емоцій.</p>
Підприємливість і фінансова грамотність	<p>Наскрізна лінія націлена на розвиток лідерських ініціатив, здатність успішно діяти в технологічному швидкозмінному середовищі, забезпечення кращого розуміння учнями практичних аспектів фінансових питань (здійснення заощаджень, інвестування, запозичення, страхування, кредитування тощо).</p> <p>Ця наскрізна лінія пов'язана з розв'язуванням практичних завдань щодо планування господарської діяльності та реальної оцінки власних можливостей, складання сімейного бюджету, формування економного ставлення до природних ресурсів.</p>

Змістові лінії реалізуються через такі інтегровані курси і навчальні предмети:

- 1-2(НУШ) клас – інтегрований курс «Я досліджую світ»;
- 1-9 класи – основи здоров'я;
- 10 клас - громадянська освіта;
- 5-8 класи – основи споживчих знань;
- 10-11 класи – біологія і екологія;
- 9 клас – курс «Вплив антропогенних чинників на здоров'я людини»;
- 7-8 класи – основи екологічних знань.

ІХ. ФОРМИ ТА МЕТОДИ ОРГАНІЗАЦІЇ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ

Основними формами організації освітнього процесу є різні типи уроку:

- формування компетентностей;
- розвитку компетентностей;
- перевірки та/або оцінювання досягнення компетентностей;
- корекції основних компетентностей;
- комбінований урок.

Також формами організації освітнього процесу можуть бути екскурсії, віртуальні подорожі, уроки-семінари, конференції, форуми, спектаклі, брифінги, квести, інтерактивні уроки (уроки-«суди», урок-дискусійна група), інтегровані уроки, проблемний урок, відео-уроки, прес-конференції, ділові ігри тощо.

Методи навчання – дослідницькі, інформаційні, мистецькі проекти, сюжетно-рольові ігри, інсценізації, моделювання, ситуаційні вправи, екскурсії, дитяче волонтерство тощо.

Вибір форм і методів навчання вчитель визначає самостійно, враховуючи конкретні умови роботи, забезпечуючи водночас досягнення конкретних очікуваних результатів, зазначених у навчальних програмах окремих предметів.

Х. ОСВІТНІ ГАЛУЗІ ТА НАВЧАЛЬНІ ПРОГРАМИ

Освітню програму Закладу укладено за такими освітніми галузями:

Мови і літератури
Суспільствознавство
Естетична культура
Математика
Природознавство
Технології
Здоров'я і фізична культура

Логічна послідовність вивчення предметів розкривається у відповідних навчальних програмах.

Типова освітня програма початкової освіти під керівництвом О.Я. Савченко Цикл І (1-2 класи) для учнів класів НУШ
(затверджена рішенням Колегії Міністерства освіти і науки України від 22 лютого 2018 року)

Перелік навчальних програм Закладу
Перелік навчальних програм
для учнів закладів загальної середньої освіти І ступеня
(3-4 класи ЗОШ І ступеня)
(затверджені наказом МОН від 29.05.2015 № 584)

	Назва навчальної програми
1.	<u>Українська мова. Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів 1–4 класи</u>
2.	<u>Інформатика. Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів 2–4 класів</u>
3.	<u>Літературне читання. Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів 2–4 класи</u>
4.	<u>Математика. Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів 1–4 класи</u>
5.	<u>Музичне мистецтво. Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів 1–4 класи</u>
6.	<u>Образотворче мистецтво. Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів 1–4 класи</u>
7.	<u>Основи здоров'я. Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів 1–4 класи</u>
8.	<u>Природознавство. Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів 1–4 класи</u>
9.	<u>Грудове навчання. Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів 1–4 класи</u>
10.	<u>Фізична культура. Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів 1–4 класи</u>
11.	<u>Я у світі. Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів 3–4 класи</u>
12.	<u>Іноземні мови. Навчальні програми для 1–4 класів загальноосвітніх навчальних закладів та спеціалізованих шкіл</u>

Перелік навчальних програм Закладу

II ступінь

Затверджені наказами Міністерства освіти і науки України

від 07.06.2017 № 804 та від 23.10.2017 № 1407

Інваріантна складова

	Назва навчальної програми
1.	Українська мова
2.	Українська література
3.	Біологія
4.	Всесвітня історія
5.	Географія
6.	Зарубіжна література
7.	Інформатика
8.	Історія України
9.	Математика
10.	Мистецтво
11.	Основи здоров'я
12.	Природознавство
13.	Трудове навчання
14.	Фізика
15.	Фізична культура
16.	Хімія
17.	Іноземні мови

Перелік навчальних програм
для учнів закладів загальної середньої освіти III ступеня
(затверджені наказами МОН від 23.10.2017 № 1407 та від 24.11.2017 № 1539)

	Назва навчальної програми	Рівень вивчення
1.	Українська мова	Рівень стандарту
2.	Астрономія (авторський колектив під керівництвом Яцківа Я. Я.)	Рівень стандарту
3.	Біологія і екологія	Рівень стандарту
4.	Всесвітня історія	Рівень стандарту
5.	Географія	Рівень стандарту
6.	Громадянська освіта (інтегрований курс)	Рівень стандарту
7.	Зарубіжна література	Рівень стандарту
8.	Захист Вітчизни	Рівень стандарту
9.	Інформатика	Рівень стандарту
10.	Інформатика	Профільний рівень
11.	Історія України	Рівень стандарту
12.	Математика (алгебра і початки аналізу та геометрія)	Рівень стандарту
13.	Мистецтво	Рівень стандарту
14.	Технології	Рівень стандарту
15.	Технології	Профільний рівень
16.	Українська література	Рівень стандарту
17.	Фізика і астрономія (авторський колектив під керівництвом Локтева В. М.)	Рівень стандарту

18.	Фізика і астрономія (авторський колектив під керівництвом Ляшенка О. І.)	Рівень стандарту
19.	Фізична культура	Рівень стандарту
20.	Хімія	Рівень стандарту
21.	Іноземні мови	Рівень стандарту

XI. ОПИС ТА ІНСТРУМЕНТИ СИСТЕМИ ВНУТРІШНЬОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ОСВІТИ

Система внутрішнього забезпечення якості освіти Закладу реалізується відповідно до Положення про внутрішню систему забезпечення якості освіти у Костогризівській загальноосвітній школі I-III ступенів Олешківської районної ради Херсонської області, розробленого відповідно до вимог Закону України «Про освіту», затвердженого наказом директора Закладу від 30.08. 2019 року № 137 – Г та Статутом, затвердженим рішенням 11 сесії Олешківської районної ради сьомого скликання від 07.10.2016 року № 209.

Внутрішня система забезпечення якості в закладі включає:

- стратегію та процедури забезпечення якості освіти;
- оприлюднені критерії, правила і процедури оцінювання здобувачів освіти;
- оприлюднені критерії, правила і процедури оцінювання педагогічної діяльності педагогічних працівників;
- оприлюднені критерії, правила і процедури оцінювання управлінської діяльності керівних працівників Закладу;
- забезпечення наявності інформаційних систем для ефективного управління Закладом;
- створення в Закладі інклюзивного освітнього середовища, універсального дизайну та розумного пристосування;
- інші процедури та заходи, що визначаються спеціальними законами або документами Закладу.

Інструменти системи внутрішнього забезпечення якості освіти

Загальні положення (завдання системи внутрішнього забезпечення якості освіти):

- оновлення методичної бази освітньої діяльності;
- контроль за виконанням навчальних планів та освітньої програми, якістю знань, умінь і навичок учнів, розробка рекомендацій щодо їх покращення;
- моніторинг та оптимізація соціально-психологічного середовища закладу освіти;

- створення необхідних умов для підвищення фахового кваліфікаційного рівня педагогічних працівників.

Принципи забезпечення якості:

- визначення принципів та процедур забезпечення якості загальної середньої освіти (політика щодо забезпечення якості):
  - системності;
  - об'єктивності;
  - безперервності;
  - перспективності;
  - гуманістичної спрямованості;
  - відкритості;
  - оперативності.

Процедури забезпечення якості:

- розроблення, затвердження, здійснення моніторингу та періодичний перегляд освітніх програм;
- забезпечення прозорості та зрозумілої політики щодо здобувачів освіти на усіх стадіях навчання – від зарахування до випуску, включаючи щорічне оцінювання здобувачів світи;
- щорічне оцінювання педагогічних, забезпечення умов для підвищення ними своєї кваліфікації, застосування чесних та прозорих процесів щодо прийняття на роботу та розвиток персоналу (кадрова політика);
- забезпечення наявності необхідних ресурсів для організації освітнього процесу;
- забезпечення наявності інформаційних систем для ефективного управління освітнім процесом (інформаційний менеджмент);
- створення в закладі освіти інклюзивного освітнього середовища, універсального дизайну та розумного пристосування;
- забезпечення публічності інформації про освітню, адміністративну, економічну та інші види діяльності закладу;
- інші процедури та заходи, що визначаються спеціальними законами або документами закладу освіти.

Об'єкти моніторингу якості загальної середньої освіти :

- зміст освіти;
- рівень сформованості компетентностей (навчальних досягнень учнів);
- рівень соціалізації здобувачів освіти;
- засоби, що використовуються для досягнення освітніх цілей;
- умови здійснення педагогічного процесу та їх вплив на результати.

Оцінювання здобувачів освіти:

- оприлюднені критерії, правила і процедури оцінювання здобувачів освіти;
- оприлюднені критерії, правила і процедури оцінювання педагогічної діяльності педагогічних працівників;
- оприлюднені критерії, правила і процедури оцінювання управлінської діяльності керівних працівників закладу освіти.

Навчальні досягнення здобувачів у 1-2 класах підлягають вербальному, формувальному оцінюванню, у 3-4 – формувальному та підсумковому (бальному) оцінюванню.

Орієнтовні вимоги до контролю та оцінювання навчальних досягнень учнів початкової школи, затверджені *наказом Міністерства освіти і науки України від 19 серпня 2016 р. №1009*.

Здобувачі початкової освіти проходять державну підсумкову атестацію, яка здійснюється лише з метою моніторингу якості освітньої діяльності закладу.

Критерії базової та повної загальної середньої освіти реалізуються в нормах чотирьох рівнів досягнень: *початковий, середній, достатній, високий*, затверджені наказом Міністерства освіти і науки від 13 квітня 2011 р. № 329, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 11 травня 2011 р. За № 566/19304.

Перший рівень - початковий. Відповідь учня фрагментарна, характеризується початковими уявленнями про предмет вивчення.

Другий рівень - середній. Учень відтворює основний навчальний матеріал, виконує завдання за зразком, володіє елементарними вміннями навчальної діяльності.

Третій рівень - достатній. Учень знає істотні ознаки понять, явищ, зв'язки між ними, вміє пояснити основні закономірності, а також самостійно застосовує знання в стандартних ситуаціях, володіє розумовими операціями (аналізом, абстрагуванням, узагальненням тощо), вміє робити висновки, виправляти допущені помилки. Відповідь учня правильна, логічна, обґрунтована, хоча у ній бракує власних суджень.

Четвертий рівень - високий. Знання учня є глибокими, міцними, системними; учень вміє застосовувати їх для виконання творчих завдань, його навчальна діяльність позначена вмінням самостійно оцінювати різноманітні ситуації, явища, факти, виявляти і відстоювати особисту позицію.

Кожний наступний рівень вимог вбирає в себе вимоги до попереднього, а також додає нові.

Компоненти системи внутрішнього забезпечення якості:

- виконання навчальних планів та освітньої програми (контроль за виконанням),
- кадрове забезпечення освітньої діяльності (створення необхідних умов для підвищення фахового кваліфікаційного рівня педагогічних працівників);
- навчально-методичне забезпечення освітньої діяльності (оновлення методичної бази освітньої діяльності);
- забезпечення наявності необхідних ресурсів для організації освітнього процесу, в тому числі для самостійної роботи здобувачів освіти;
- матеріально-технічне забезпечення освітньої діяльності;
- якість проведення навчальних занять;

- моніторинг досягнення учнями результатів навчання (компетентностей), якості знань, умінь і навичок учнів, розробка рекомендацій щодо їх покращення;
- моніторинг та оптимізація соціально-психологічного середовища закладу освіти;
- академічна доброчесність.

II. ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА ДО НАВЧАЛЬНОГО ПЛАНУ

на 2019/2020 навчальний рік

У 2019-2020 навчальному році в Костогризівській загальноосвітній школі налічується 11 класів:

I ступінь-4 класи;

II ступінь-5 класів;

III ступінь-2 класи.

У школі налічується 217 учнів. Типові навчальні плани реалізуються в режимі 5-денного робочого тижня.

Робочий навчальний план для 1-2 класів складено за Типовою освітньою програмою закладів загальної середньої освіти I ступеня з українською мовою навчання, затвердженою наказом МОН України № 268 від 21.03.2018 року .

Робочий навчальний план для 3-4 класів складено за Типовою освітньою програмою закладів загальної середньої освіти I ступеня з українською мовою навчання , затвердженою наказом МОН України № 407 від 20.04.2018 року (таблиця 1).

Робочий навчальний план для 5-9 класів складено за Типовою навчальною програмою закладів загальної середньої освіти II ступеня з українською мовою навчання, затвердженою наказом МОН України № 405 від 20.04.2018 року (таблиця 1).

Робочий навчальний план для 10-11 класів (профільні предмети: 10 клас – інформатика, 11 клас - технології) складено за Типовою освітньою програмою закладів загальної середньої освіти III ступеня, затвердженою наказом МОН України № 408 від 20.04.2018 року (таблиця 2).

Відповідно до запитів батьків та учнів з варіативної складової для 1-4 класів виділено години на вивчення предметів та курсів за вибором:

у 1 класі:

- 1 годину на вивчення курсу «Каліграфія (з елементами розвитком зв'язного мовлення)» (О. Нікулочкіна, Програми курсів за вибором для початкових класів. Варіативна складова, Тернопіль, т 2012 рік);

у 2 класі:

- 1 годину на вивчення курсу «Поетика» (Т. Петровська, Програми курсів за вибором для початкових класів. Варіативна складова, Тернопіль, 2012 рік);

у 3 класі:

- 1 годину на вивчення курсу «Розвиток продуктивного мислення» (О. Гісь, Програми курсів за вибором для початкових класів. Варіативна складова, Тернопіль, 2012 рік);
- 0,5 години на індивідуальні заняття з української мови;
- 0,5 години на індивідуальні заняття з математики.

у 4 класі:

- 1 годину на вивчення курсу «Розвиток продуктивного мислення» (О. Гісь, Програми курсів за вибором для початкових класів. Варіативна складова, Тернопіль, 2012 рік);
- 0,5 години на індивідуальні заняття з української мови;
- 0,5 години на індивідуальні заняття з математики.

З варіативної складової для 5-9 класів виділено години на вивчення предметів та курсів за вибором:

у 5 класі:

- 1 годину на вивчення факультативного курсу «Логіка» (О.І. Буковська, Д.В. Васильєва. Академія логіки. Навчально-методичний посібник. 5 клас. – Харків, 2010 рік);
- 1 годину на вивчення курсу «Живе слово» (А. Ляшкевич, Т. Кірієнко) (Лист МОНУ № 1.4/18-Г-839 від 17.12.2010 року);
- 0,5 години на вивчення курсу «Основи споживчих знань» (Т.В. Гільберг, 2008 рік);
- 1 годину на вивчення курсу «Українознавство» (П.П. Кононенко, Програма курсу за вибором, 5-11 класи, затверджена Вченою радою Національного науково-дослідного інституту українознавства та всесвітньої історії МОНмолодьспорту України, протокол № 4 від 14.06.2012 року).

у 6 класі:

- 0,5 години на вивчення курсу «Основи споживчих знань» (Т.В. Гільберг, 2008 рік);
- 1 годину на вивчення курсу «Живе слово» (А. Ляшкевич, Т. Кірієнко) (Лист МОНУ № 1.4/18-Г-839 від 17.12. 2010 року);
- 1 годину на вивчення курсу «Літературна географія» (Авторська програма, О.І.Цаларунга, І.А. Бущук, 2014 рік);
- 1 годину на вивчення курсу «Етногеографія» (Програми курсів за вибором та факультативів, Київ, 2010 рік).

у 7 класі:

- 1 годину на вивчення курсу «Основи екологічних знань», Шмалей С.В., Щербина Т.І., Русіна Л.Ю.; К: Богдан, 2004
- 1 годину на вивчення курсу «Живе слово» (А. Ляшкевич, Т. Кірієнко) (Лист МОНУ № 1.4/18-Г-839 від 17.12. 2010 року);
- 0,5 години на вивчення курсу «Основи споживчих знань» (Т.В. Гільберг, 2008 рік);

у 8 класі:

- 1 годину на вивчення курсу «Основи споживчих знань» (Т.В. Гільберг, 2008 рік);
- 1 годину на факультативний курс з української мови «Практикум з правопису української мови» (Лист МОНУ № 1.4/18-Г-361 від 29.06.2010 року);

- 1 годину на вивчення курсу «Основи екологічних знань» (Схвалено для використання у загальноосвітніх навчальних закладах комісією з біології, екології та природознавства Науково-методичної ради з питань освіти Міністерства освіти і науки України (лист ІЗО від 30.07.2018 № 22.1/12-Г-605)

у 9 класі:

- 1 годину на факультативний курс з біології «Вплив антропогенних чинників на здоров'я людини» (І.М. Михайленко по збірнику Г.С. Юзбашевої)
- 1 годину на індивідуальні заняття з української мови;
- 1 годину на індивідуальні заняття з математики.

З варіативної складової для 10-11 класів виділено години на вивчення предметів та курсів за вибором:

у 10 класі:

- 1 годину на вивчення предмету математика;
- 1 годину на вивчення предмету креслення;
- 1 годину на вивчення курсу «Моя майбутня професія» (В.Г. Панок, В.Г. Мельник, О.В. Морін).

у 11 класі:

- 1 годину на вивчення предмету математика;
- 1 годину на вивчення предмету креслення;
- 1 годину на індивідуальні заняття з української мови.

Навчальні заняття в школі організовуються за семестровою системою:

І СЕМЕСТР- з 02 вересня 2019 року по 27 грудня 2019 року;

ІІ СЕМЕСТР- з 14 січня 2020 року по 29 травня 2020 року.

Впродовж навчального року для учнів проводяться канікули:

ОСІННІ- з 28 жовтня 2019 року по 01 листопада 2019 року;

ЗИМОВІ- з 30 грудня 2019 року по 12 січня 2020 року;

ВЕСНЯНІ- з 23 березня 2020 року по 27 березня 2020 року.

РОЗКЛАД ДЗВІНКІВ

1 урок	8.00- 8.45	10 хвилин перерва
2 урок	8.55- 9.40	20 хвилин перерви
3 урок	10.00- 10.45	20 хвилин перерви
4 урок	11.05- 11.50	10 хвилин перерва
5 урок	12.00- 12.45	10 хвилин перерва
6 урок	12.55- 13.40	10 хвилин перерва
7 урок	13.50- 14.35	10 хвилин перерва

Організація навчального процесу та виконання режимних моментів здійснюється відповідно до Державних санітарних правил і норм.

Учні 1-го класу навчаються на базі загальноосвітнього навчального закладу.
Тривалість уроків, згідно із Законом України « Про загальну середню освіту» у
1-му класі- 35 хв., 2-4 класах- 40 хв., 5-11 класах- 45 хв.

*Таблиця 1
до наказу Міністерства
освіти і науки України
від 21.03. 2018 р.№ 268*

**Робочий навчальний план початкової школи
з українською мовою навчання
1 клас**

Назва освітньої галузі	Навчальний предмет	Кількість годин на тиждень
Мовно-літературна	Українська мова	8
Іншомовна	Англійська мова	1
Математична	Математика	4
Я досліджую світ	Я досліджую світ	3
Технологічна	Трудове навчання	1
Інформатична	Інформатика	-
Мистецька	Мистецтво	2
Фізкультурна	Фізична культура	3
Усього		22
Варіативний складник	Курс «Каліграфія з розвитком зв'язного мовлення»	1
Гранично допустиме тижневе навантаження		20
Сумарна кількість годин		23

**Робочий навчальний план початкової школи
з українською мовою навчання
2 клас**

Назва освітньої галузі	Навчальний предмет	Кількість годин на тиждень
Мовно-літературна	Українська мова	8
Іншомовна	Англійська мова	2
Математична	Математика	4
Я досліджую світ	Я досліджую світ	3
Технологічна	Трудове навчання	1
Інформатична	Інформатика	1
Мистецька	Мистецтво	2
Фізкультурна	Фізична культура	3
Усього		24
Варіативний складник	Курс «Поетика»	1
Гранично допустиме тижневе навантаження		22
Сумарна кількість годин		25

Таблиця 1
до наказу Міністерства
освіти і науки України
від 20.04. 2018 р.№ 407

3-4 КЛАСИ
Робочий навчальний план
початкової школи з українською мовою навчання
(таблиця № 1)

Навчальні предмети	Кількість годин на тиждень	
	3	4
Українська мова	7	7
Англійська мова	2	2
Математика	4	4
Я у світі	1	1
Музичне мистецтво	1	1
Образотворче мистецтво	1	1
Трудове навчання	1	1
Інформатика	1	1
Основи здоров'я	1	1
Фізична культура	3	3
	21+3	21+3
Додаткові години	2	2
Курс «Розвиток продуктивного мислення»	1	1
Індивідуальні заняття з української мови	0,5	0,5
Індивідуальні години з	0,5	0,5

математики		
Всього	26	26

Таблиця 1
до наказу Міністерства
освіти і науки
України від 20.04.2018р. № 405

5 -9 КЛАС
Робочий навчальний план
загальноосвітніх навчальних закладів з навчанням українською мовою

Освітні галузі	Навчальні предмети	Кількість годин на тиждень				
		5	6	7	8	9
Мови і літератури	Українська мова	3,5	3,5	2,5	2	2
	Українська література	2	2	2	2	2
	Іноземна (англійська) мова	3	3	3	3	3
	Зарубіжна література	2	2	2	2	2
Суспільство і громадянство	Історія України	1	1	1	1,5	1,5
	Всесвітня історія	-	1	1	1	1
	Основи правознавства	-	-	-	-	1
Мистецтво	Музичне мистецтво	1	1	1	-	-
	Образотворче мистецтво	1	1	1	-	-
	Мистецтво	-	-	-	1	1
Математика	Математика	4	4	-	-	

	Алгебра	-	-	2	2	2
	Геометрія	-	-	2	2	2
Природознавство	Природознавство	2	-	-	-	-
	Біологія	-	2	2	2	2
	Географія	-	2	2	2	1,5
	Фізика	-	-	2	2	3
	Хімія	-		1,5	2	2
Технології	Трудове навчання	2	2	1	1	1
	Інформатика	1	1	1	2	2
Здоров'я і фізична культура	Основи здоров'я	1	1	1	1	1
	Фізична культура	3	3	3	3	3
Разом		23,5+3	26,5+3	28+3	28,5+3	33
Варіативна складова		3,5	3,5	2,5	3	3
	Курс «Українознавство»	1	-	-	-	-
	Курс «Ентогеографія»	-	1	-	-	-
	Курс «Основи споживчих знань»	0,5	0,5	0,5	1	-
	Курс «Живе слово»	1	1	1	-	-
	Курс «Практикум з правопису української мови»	-	-	-	1	-
	Факультатив з математики «Логіка»	1			-	-
	Курс «Основи екологічних	-	-	1	1	-

	знань»					
	Курс «Літературна географія»	-	1	-	-	-
	Факультатив з біології «Вплив антропогенних чинників на здоров'я людини»	-	-	-	-	1
	Індивідуальні заняття з математики	-	-	-	-	1
	Індивідуальні заняття з української мови	-	-	-	-	1
Всього		30	33	33,5	34,5	36

*Таблиця 2
до наказу Міністерства освіти і науки
України від 20.04. 2018р. № 408*

**Робочий навчальний план
для 10-11 класів закладів загальної середньої освіти з українською мовою
навчання**

Предмети	Кількість годин на тиждень	
	10	11
Базові предмети	27	26
Українська мова	2	2
Українська література	2	2
Зарубіжна література	1	1
Іноземна мова (англійська)	2	2

Історія України	1,5	1,5
Всесвітня історія	1	1
Громадянська освіта	2	0
Математика (алгебра і початки аналізу та геометрія)	3	3
Біологія і екологія	2	2
Географія	1,5	1
Фізика і астрономія	3	4
Хімія	1,5	2
Фізична культура	3	3
Захист Вітчизни	1,5	1,5
Вибірково-обов'язкові предмети	3	3
Інформатика	1,5	1,5
Мистецтво	1,5	1,5
Додаткові години на профільні предмети, окремі базові предмети, спеціальні курси, факультативні курси та індивідуальні заняття	8	9
Технології		6
Інформатика	5	
Математика	1	1
Креслення	1	1
Курс за вибором «Вибір професії»	1	
Індивідуальні заняття з української мови		1
Гранично допустиме тижневе навантаження на учня	33	33
Всього	38	38